

דער פארלויִרענענער יענקא'לע

מיר ווילן אויף קומען צום מלך המלכים. אויפן וועג אָבער שטעקן מיר זיך אן מיט שטערנענען וואס שלעפן אונז אַוועק פון קומען צו אים. צו איז דאס דורך תאוות אָדער שלעכטע מדות, נישט גוטע רצונות. טראץ וואס מיר ווילן זייער זיין עובדי ה' וואס זיצן טאג און נאכט פארנומען מיט אייביגן תכלית, בלייבן מיר אָבער שטעקן ערגעץ וואו.

קומט דער שני למלכות, דער אַמט'ער צדיק, און לאזט אלעס אָפּ, זיין פרינואטן לעבן, זיין משפּחה און אלעס אַרום, און לאזט זיך אַרויס אין וועג. וועלכע וועג?

דער צדיק, דער שני-למלך איז משתדל און שטערענענע זיך אן מיט אלע כוחות און מיטלען צו טרעפן די עצה וויאזוי אונז צוריקצוברענגען צום מלך - דער אויפערשטער. וויאזוי וועלן מיר האבן די כחות צו שטארקן איבערן נסיון פונעם 'נישט גוטער'. דער צדיק זוכט און גראבט עצות, תפלות, אנטפאלעקט תורות, שיחות און מעשיות, ער ליידט פאר אונז סבל-רב, ער איז זיך מוסר נפש און גייט אריבער ביטערע מלחמות.

זיינע מחשבות זענען וועגן אונז, זיין ווילן און אלע פעלות זיינע איז פאר אונז פארלויִרענע וועלכע האבן שוין כמעט פארנעסן פארנוואס מיר זענען געקומען דא אויף דער וועלט. אלע זיינע טרחות און גיעות איז צוליב וועלכע צוועק? מיר זאלן זוכה זיין דערגרייכן דעם מלך. מיר זאלן פארלאזן דעם נישט גוטן און אינוועסטירן אלע כוחות אין תפלה, תורה און קיום המצוות מיט שמחה.

מיר וועלן וויסן און געדענקען אז מיר האבן א גרויסן צדיק וואס זוכט אונזער אייביגע טובה, מיר וועלן זיך באהעפטן אין אים, אין זיינע תורות און עצות ביז מיר וועלן זוכה זיין צו טון דעם ריקטיגע נחת רוח פאר אונזער טאטן אין הימל. (ע"פ מעשה א מאבידת בת מלך)

זיצט ר' אפרים, פארטראכט און זוכט אן עצה. מען דערקענט אויף זיין געזיכט אן אויסגעגאסענעם צער. דער נייער זמן האט זיך שוין אנגעהויבן, אלע בחורים זיצן שוין און לערנען מיט פלייס און זיין בן יחיד'ל יענקא'לע האט מען אין הייז ישיבה נישט אנגענומען. קיינער ווייסט נישט וואו ער דרייט זיך און פארברענגט זיינע טעג.

די תפלות וואס ער האט פארגאסן האט דערגרייכט די אדרעס, עס קלאפט ביי זיין טיר דער גרויסער עסקן ר' בעריש וועלכער האט צוגעזאגט צו טון דאס בעסטע צוריקצוברענגען דעם יענקא'לע אין שטוב און אים טרעפן א פאסיגע ישיבה, "ברענג מיר נאר א בינטל געלט און א דרייווער איך זאל זיך קענען ארויסלאזן אויפן וועג און צאלן וועמען מען בריר".

ר' בעריש לאזט זיך ארויס אפירזוכן דעם יענקא'לע וועלכער וואלגערט זיך ארום פון איין עק שטאט צום צווייטן.

ער זוכט און זוכט, ער פארט פון שטאט צו שטאט, ער פרעגט אן ביי מענטשן, דורש וחוקר וועט ער טרעפט נאר אן. אינצווישן איז ער אריבער אין ישיבה שתדל'ן פאר אים, דארט האט מען אים געוויזן די טיר פון אינדרויסן: "ער פאסט נישט פאר אונזער ישיבה!". ער פריווט א צווייטע ישיבה, ער צאלט געלט פאר די הנהלה, ער זאגט צו נאך גרעסערע סכומים, אינצווישן איז ער טיף פארנומען מיטן זון-אקציע.

נאך לאנגע איבערמידע וואכן טרעפט ער דעם בחור ארבעטן שווער אין א פאבריק. יענקא'לע איז גרייט צו גיין לערנען אין ישיבה, אָבער עס איז אים שווער געווען ארויסצוגיין פון די ארבעט. ר' בעריש פלאגט זיך אן, ער טוט וואס מען קען נאר ביז ער האט מצליח געווען צוריקצווערן יענקא'לע זיצן אין ישיבה, וואו די בחורים זיצן און לערנען ווי מען דארף.

ספּוּרִי מַעֲשִׂיּוֹת מִשָּׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת

מַעֲשֶׂה א' - פּוֹן אֲבִדַת בֵּית מֶלֶךְ (1)

וּואס האט דער ציילט רבנו נחמן מברסלב זיע"א

אין פֿעלדער און אין וועלדער און האט זי גיזוכט זייער איין לאנגע צייט.

איז ער גיגאנגען (און) אין מדבר און האט גזען אוועג פון דער זייט. האט ער זיך מיישב גיווען באַשר איך גיי אזוי אַ לאנגע צייט אין דער מדבר און קאן זי ניט גיפֿינען. לאם איך גייען אויף דעם וועג. טאמער וועל איך קומען צו איין ישוב. איז ער גיגאנגען אלאנגע צייט.

דער נאך האט ער גיזעהן אַ שְׁלֵאס און אַסאך חֲיִילוֹת שְׁטִייען אַרום. און דער שְׁלֵאס איז גיווען זייער שיין, און די חֲיִילוֹת זענען אַרום גישטאנען כּסדר זייער פיין. האט ער מורא גיהאט פֿאר די חֲיִילוֹת. טאמער וועלן זיי אים ניט לאזן אריין גיין. האט ער זיך מיישב גיווען איך וועל מיך פֿרווון. און האט איבער גילאזט דאס פֿערד, און איז גיגאנגען צום שְׁלֵאס. האט מען אים גילאזט. און מען האט אים גאר ניט מעכב גיווען און ער איז גיגאנגען פון איין חדר צום אַנדערין און מען האט אים ניט גיווערט. איז ער גיקומען צו איין פֿאלאץ. האט ער גיזען. דער מֶלֶךְ זיצט דאָרט אין איין קרוין. און אַסאך חֲיִילוֹת שְׁטִייען אַרום אים. און איין סאך שפֿילן אויף פֿלים פֿאר אים און עס איז דאָרט זייער שיין און פיין גיווען. און דער מֶלֶךְ און קיינער פון זיי האט אים גאר ניט גיפֿרעגט.

אין וועג האב איך דער ציילט אַ מעשה. וואס ווער עס האט זי געהערט האט געהאט אַ הרהור תשובה און דאס איז די מעשה.

איין מאל איז געווען אַ מֶלֶךְ, דער מֶלֶךְ האט גיהאט זעקס זין און איין טאכטער. די טאכטער איז ביי אים זייער חשוב געווען, און ער האט זי זייער מחבב געווען (פֿלומר געליבט) און האט זיך מיט איהר זייער משעשע געווען.

אַמאָל איז ער מיט איר געווען אין איינעם אין עפעס אַ טאג. און איז אויף איר ברוגז געווארן. האט זיך אים אַרום גיחאפט אַ ווארט דער ניט גוטער זאל דיך אַוועק נעמען. ביי נאכט איז זי גיגאנגען אין איר חדר אריין. אין דער פֿריא האט מען ניט גיוואוסט וויא זי איז, האט זיך דער פֿאטער (דהיינו דער מֶלֶךְ) זייער מצער גיווען און איז גיגאנגען זי זוכן אהין און אהער.

איז אויף גשטאנען דער שני למלכות. מחמת ער האט גיזען. דער מֶלֶךְ האט גרויס צער. און האט גיבעטן אַז מען זאל אים געבן איין מִשְׁרַת מיט איין פֿערד. און געלט אויף הוצאות. און איז גיגאנגען זי זוכן. האט ער זי זייער גיזוכט. זייער אלאנגע צייט, ביז ער האט זי גיפונען. (היינט דער ציילט ער ווי אזוי ער האט זי גיזוכט ביז ער האט זי גיפונען) איז ער גיגאנגען אַ לאנגע צייט. (און) אין מדבריות און

און ער האט דארט גיזעהן גוטע מאַכלים. איז ער גיגאנגען און האט גיגעסין. און איז גיגאנגען און האט זיך גילייגט אין איין ווינקעלע ער זאל זעהן וואס דארטין וועט זיך טוהן, האט ער גיזען דער מלך האט גיהייסן מען זאל ברענגען די מלכה. איז מען גיגאנגען זיא ברענגען. איז דארטין גיווען איין גרויסער רעש און איין גרויסע שמחה, און די קאפעליעס האבן זייער גישפילט און גיזונגען. ווייל מען האט גיבראכט די מלכה. און מען האט איר גישטעלט איין שטול. און מען האט זי גיזעצט לעבין אים. און דאס איז גיווען די בת מלך. און ער האט זי גיזען און האט זי דער קענט.

נאך דעם האט די מלכה איין קוק גיטאן און האט גיזען איינער ליגט אין איין ווינקעלע האט זי אים דער קענט, איז זיא אויף גישטאנען פון דער שטול און איז צו אים גיגאנגען און האט אים אן גירירט, און האט אים גיפרעגט קאנסטו מיד האט ער איר גיענפערט יוא. איך קען דיר דו ביסט די בת מלך וואס איז פאר פאלין גיווארין. האט ער זי גיפרעגט ווי קומסטו אהער. האט זי אים גיענפערט ווייל דעם טאטין האט זיך אים ארויס גיחאפט דאס ווארט (היינו אז דער ניט גוטער זאל דיר נעמען) און דא איז דאס ארט וואס איז ניט גוט.

האט ער איר דער ציילט אז איר פאטער איז זיך זייער מצער. און ער זוכט זי כמה וכמה שנים. און האט זי גיפרעגט. ווי אזוי קען איך דיר ארויס נעמען. האט זי אים גיענפערט. דו קאנסט מיד ניט ארויס נעמען. סיידן אז דו זאלסט דיר אויס קלויבן איין ארט און זאלסט דארט זיצן איין יאר.

און אגאנץ יאר זאלסטו בענקען נאך מיר זאלסט מיד ארויס נעמען, און ווען דו וועסט האבן צייט זאלסטו רק בענקען און וועלין און האפן מיד ארויס צו נעמען. און זאלסט פאסטין. און אין דעם אונטרשטין טאג פון דעם יאר זאלסטו פאסטין און זאלסט ניט שלאפן דעם גאנצן מעת לעת, איז ער גיגאנגען און האט אזוי גיטאן.

און צום סוף יאר דער אונטרשטן טאג. האט ער גיפאסט. און האט ניט גישלאפן. און האט זיך אויף גיהויבן. און איז אהין גיגאנגען (היינו צו דער בת מלך זי ארויס צו נעמען) האט ער דער זעהן איין בויס אוף דעם בויס האבן גיוואקסען זייער שיינע עפיל. האט זיך אים זייער גיגלוסט און איז גיגאנגען. און האט גיגעסען פון זיי. תיכף ווי ער האט גיגעסען דעם עפיל. איז ער אנידער גיפאלן און עס האט אים אן גיחאפט איין שלאף. און האט גישלאפן זייער איין לאנגע צייט האט דער משרת אים גוועקט. און ער האט אים ניט גיקאנט דער וועקן

דער נאך האט ער זיך אויף גיחאפט פון דעם שלאף. פֿרעגט ער דעם משרת. ווי בין איך אין דער וועלט. האט ער אים דער ציילט די גאנצע מעשה. דו שלאפסט שוין זייער איין לאנגע צייט. עס איז שוין כמה שנים. אז דו שלאפסט. און איך האב מיד מפרנס גיווען פון די פרות האט ער זיך זייער מצער גיווען.

שאלות לחידודא

במח 38אך:

מעשה א' פון אבידת בת מלך (1)

- ☐ די מיליטער זענען ארום געשטאנען זייער פיין
- ☐ ביידע תשובות זענען ריכטיג
- ה. וואס האט זי געזאגט אויף די פאלאץ?
 - ☐ אז ס'איז א גוטע פלאץ
 - ☐ אז דא איז די פלאץ וואס איז נישט גוט
 - ☐ זי האט גארנישט געזאגט
- ו. און וואס זאל ער טוהן דעם אונטערשטן (לעצטן) טאג?
 - ☐ פאסטן
 - ☐ נישט שלאפן
 - ☐ ביידע תשובות זענען ריכטיג
- ז. וואס האט ער געזאגט ווען ער האט זיך אויפגעכאפט?
 - ☐ פארוואס האב איך געגעסן פון די עפל
 - ☐ פארוואס בין איך געשלאפן אזויפיל צייט
 - ☐ וואו בין איך אין דער וועלט

- א. וויפיל זוהן און וויפיל טעכטער האט דער מלך געהאט?
 - ☐ זעקס זוהן און איין טאכטער
 - ☐ זעקס טעכטער און איין זוהן
 - ☐ דריי זוהן און דריי טעכטער
- ב. וואס איז די ווארט וואס האט זיך ארויס געכאפט פון מלך?
 - ☐ אז דער גוטער זאל דיר נעמען
 - ☐ אז דער באשעפער זאל דיר נעמען
 - ☐ אז דער נישט גוטער זאל דיר נעמען
- ג. ווער איז געגאנגען זוכן די בת מלך?
 - ☐ דער זוהן פון מלך
 - ☐ דער שני למלכות
 - ☐ די משרתים פון מלך
- ד. וויאזוי איז געווען די שלאס (פאלאץ) וואס ער האט געזעהן?
 - ☐ זייער שיין

ח. וואו איז מרומז אין די מעשה וואס עס שטייט אין תורה ס'אז "ע"י פגם תאוות אכילה... נופלין לבחינת שינה?"

ט. וויאזוי קען זיין אז די פאלאץ וואו די בת מלכה איז געווען פארכאפט איז די פלאץ פון 'די נישט גוטע' ווען ס'איז דארט געווען גוטע מאכלים און קאפעליעס וואס שפילן און זינגען און אלעס איז דארט זייער פיין און שיין? וואס לערנסטו זיך פון דעם?

י. וואו קען מען זיך לערנען פון די מעשה, אז טראץ די שוועריקייט און מניעות צו יעדע דבר שבקדושה וואס זעט אויס אוממגעגליך צו טון, דארף מען פארט פרובירן טון וואס מען קען נאר?

דעם רבינ'ס
אעשיות

למען דעת אשר בכל תיבה ותיבה מאלו המעשיות טמונים סודות התורה שמירים ונעלמים, כנשמע מפיו הקדוש בעצמו, ואפילו איש פשוט אשר יקרא אותם יכול להוציא לעצמו מוסר והתעוררות להשם יתברך

להיכנס להגרלה: דעם רבינ'ס ליכט 02-5-3333-72 * לקבלת הגליון באימיל - m025345040@gmail.com